

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَغُلَّ وَمَنْ يَغُلَّ يَأْتِ بِمَا غَلَّ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ...¹***...عَنْ سَعِيدِ بْنِ زَيْدٍ...
قَالَ لَسِمِعْتُ...رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ يَقُولُ مَنْ أَخَذَ شَيْئًا مِنَ الْأَرْضِ ظُلْمًا
فَإِنَّهُ يُطَوَّقُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ سَبْعِ أَرْضِينَ..."

İNSAN HAKLARINA SAYGI/ KUL HAKKI

Kıymetli Müminler!

Yüce Allah insanı mahlûkatın en şereflişi olarak yaratmıştır. Bu değer bir ifadesi olarak insana karşı yapılan iyilik veya kötülük Allah'a karşı yapılmış gibi kabul edilmektedir. Bizleri karanlıklardan aydınlıklara çıkartmak için gönderilen dinimizin en temel gayelerinden birisi de insanın mal emniyetini sağlamaktır. Okuduğum ayeti kerimede Yüce Rabbimiz şöyle buyurmaktadır: "Hiçbir peygamberin emanete hıyanet etmesi söz konusu değildir. Kaldı ki her kim böyle yaparsa kıyamet günü Allah'ın huzuruna hıyanet ettiği o malla birlikte çıkar. O gün herkese yaptıklarının karşılığı eksiksiz verilir ve kimseye haksızlık edilmez."¹ Okuduğum hadisi şerifte de Peygamber Efendimiz(sav) şöyle buyurmaktadır: "Haksızlıkla, zulmen her kim bir karış yeri alırsa, Allah kıyamet gününde yedi kat yeri onun boynuna dolar."²

Değerli kardeşlerim!

"Hak" kavramı hem sorumluluklarımızı hem de korumamız gereken değerleri ifade eder. İnsan sadece yaşadığı toplumdaki insanlara karşı sorumlu değildir. Birlikte yaşadığı diğer canlılara karşı da sorumludur. Haksız yere bir cana kıymak haramdır. Doğal kaynakları hoyratça kullanıp tabiatın dengesinin bozulmasına sebep olmak haddi aşmaktır. Peygamber efendimiz çevremize ve diğer canlılara karşı duyarlı olmamızı birçok hadisi şeriflerinde ifade etmiştir. Susuz kalan bir köpeği sulayan bir kişinin, yaptığı bu iyilikten dolayı cenneti hak ettiğini, evinde beslediği kediyi aç ve susuz bırakıp ölümüne sebep olan bir kişinin bu davranışı sebebiyle cehenneme müstahak

olduğunu ifade etmiştir. Aynı çevreyi paylaştığımız diğer canlıların hak ve hukukuna saygılı olmayı tavsiye etmiştir. Bir köpeği sulamak kabilinden bile olsa iyilik yapma fırsatlarını değerlendirmeyi, bir kediye bile olsa kötülük yapmaktan uzak durmayı öğüt vermiştir. Çünkü iyilikler insan olmanın sırrına erdirirken kötülükler insanlığımızı kaybetmemize, hayvanlardan daha aşağılık bir duruma düşmemize sebep olur.

Muhterem Kardeşlerim!

Yüce dinimiz İslam insanın onur ve haysiyetine yakışmayan her türlü haksız kazancı yasaklamıştır. Gayri meşru yollarla mal ve gelir elde etmeyi, hileli ticaret yapmayı, müşteriye aldatmayı, işçinin hakkını tam olarak ödememeyi ve işverenin işini bilerek ihmal etmeyi haksızlık olarak kabul etmiştir. Bu dünyada telafi edilmeyen bir haksızlığın ahirette daha büyük kayıplara sebep olacağını belirtmiştir. Peygamber Efendimiz bir gün ashâbına "Müflis kimdir biliyor musunuz?" diye sordu. Orada bulunanlar, "Malını mülkünü kaybetmiş, iflas etmiş kimsedir Yâ Rasûlallâh" diye cevap verdiler. Bunun üzerine Allah Rasûlü (s.a.s) şöyle buyurdu: "Aksine gerçek müflis şu kimsedir: Kıyamet günü kıldığı namaz, tuttuğu oruç ve verdiği zekâtla gelir. Ancak dünyada iken şuna sövmüş, buna iftira atmış, ötekinin malını yemiş, berikinin kanını dökmüş, bir başkasını dövmüştür. İhlâl ettiği bu hakların karşılığı olarak onun iyiliklerinden alınıp hak sahiplerine verilir. Şayet hesabı görülmeden iyilikleri biterse, mağdur ettiği insanların günahlarından alınarak onun üzerine yüklenir, sonra da cehenneme atılır."³

O halde kardeşlerim!

İmtihan dünyasında olduğumuzu unutmamalıyız. Kısacık dünya hayatı için birbirimizin hak ve hukukunu ihlal ederek ahiretimizi yıkmamalıyız. Yaptığımız iyiliklerle cennetimizi inşa ederken kötülüklerle de cehennemimizi hazırlayacağımızı unutmamalıyız. Şu iki günlük dünyada nefsimizin hırs ve emellerine kapılıp bu güzelim dünyayı kendimize ve başkalarına zindan etmeyelim. Her daim iyiden ve iyilikten yana olalım.

Hollanda Diyanet Vakfı

¹ Âl-i İmrân, 3/161.

² Müslim, Müsâkât, 141

³ Müslim, Birr, 59.